

ODTÜ Senatosu'nun 24 Mayıs 2016 tarih ve 2016/4-6 sayılı kararının ekidir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve
Cinsel Tacizi Önleme Birimi
Yönergesi

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge, ODTÜ Senatosu tarafından kabul edilen “*Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi*” uyarınca oluşturulan “*ODTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi*”nin yapısını, görev ve sorumluluklarını ve çalışma usul ve esaslarını düzenler.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Türk Ceza Kanununun ve İş Kanununun ilgili hükümleri ile İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, CEDAW (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi) ve İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere eşitlik ilkesi, vücut dokunulmazlığı, eğitim ve çalışma hakkına ilişkin konularda Türkiye Cumhuriyeti'nin imzaladığı tüm uluslararası antlaşmalar yönergenin yasal dayanaklarıdır. Ayrıca, bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14. Maddesi ve YÖK Genel Kurulu'nun 9 Kasım 2015 tarihli Yüksek Öğretim Kurumları Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Belgesi'ne de dayanmaktadır. Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 17'nci maddesi ve Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nin 12'inci maddesi, yönergenin diğer yasal dayanaklarıdır.

Bu Yönerge, “*ODTÜ Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi*”nde yer alan ilke, strateji ve tanımlarla birlikte okunur.

Birimin Amaçları

MADDE 3 – (1) Birimin amacı, toplumsal cinsiyet eşitliğine saygılı bir üniversite ortamı için farkındalık yaratmak, temsilde eşitliği desteklemek ve cinsel taciz ve saldırı şikâyetlerine yönelik değerlendirme yapmak ve şikâyetçiye destek vermektir.

Birimin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 4 – (1) Birim, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmak, temsilde eşitliği desteklemek ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddete, özellikle cinsel taciz ve saldırıya yönelik vakalara ilişkin farkındalık yaratmak, duyarlılığı artırmak ve bu vakalarla ilgili başvuruları değerlendirmek ve başvuranları desteklemek için:

- a) Tüm Üniversite birimleri, öğrencileri ve mensupları ile yerleşkede çalışan-yaşayan bireylere yönelik eğitim ve tanıtım çalışmaları düzenler ve gerekli eğitim-iletişim malzemelerini sağlar.
- b) Birim, ODTÜ Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı ile diğer birimlerle ortak çalışarak, toplumsal cinsiyet eşitliği, ayrımcılık, cinsel taciz ve saldırı konularına ilişkin araştırmalar, proje ve yayınlar yapar.
- c) ODTÜ’de akademik, idari personel ve öğrencilerin kadın-erkek temsiliyeti açısından oranlarına ilişkin durum saptaması yapar ve ‘toplumsal cinsiyet eşitliği veri tabanını’ oluşturur. Konuyla ilgili olarak toplanan tüm verilerin ve yapılan analizlerin ilgili birimlerle paylaşılmasını ve bunu takiben toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda hedeflerin belirlenmesini ve hedeflere yönelik durum tespitinin düzenli aralıklarla yapılmasını sağlar.
- d) Her Fakülte, Enstitü ve Yüksekokul bünyesinde oluşturulacak çalışma grupları ile düzenli toplantılar yapar.
- e) Üniversitenin fiziksel koşullarının cinsel taciz ve saldırının önlenmesine yönelik olarak düzenlenmesi yönünde ihtiyaç tespit çalışmalarını yürütür ve Rektörlüğe sunar.
- f) Cinsel taciz, saldırı, tehdit ya da misilleme durumlarına karşı ilgili akademik ve idari birimleri bilgilendirerek ve uyararak bu konularda önlem almalarını teşvik eder.
- g) Cinsel tacize ve/veya saldırıya maruz kalan bireylerin alabilecekleri önlemlere ilişkin ‘Tacizden Koruma ve Korunma Kılavuzu’ hazırlar.
- h) Cinsel taciz ve saldırı şikayetlerini alır, olaylarla ilgili değerlendirmesini yapar ve Rektörlüğe sunar.
- 1) Cinsel taciz ve saldırı şikayetiyle başvuranları Üniversite içinde ve dışında alınabilecek destek ve çözüm yolları konusunda bilgilendirir.
- i) Başvuranların talep ve ihtiyaçları doğrultusunda, sağlanabilecek hukuksal ve diğer destekleri tespit eder ve bu konuda ilgili Üniversite birimleriyle işbirliği halinde çalışır.

(2) Cinsel taciz veya saldırı sonucu yapılan başvuru nedeniyle, yürürlükte olan disiplin yönetmeliği çerçevesinde soruşturma başlatılırsa, Birim Kurulu’nca oluşturulacak İnceleme Komisyonu şikayeti değerlendirerek süreci inceler ve disiplin soruşturmasını yaptıran disiplin amirine bir değerlendirme raporu sunar. Şikayet konusu olayla ilgili bir disiplin işlemi başlamadıysa veya başvuru sahibi disiplin yönetmelikleri tarafından kapsamıyor ise, Birim bu konuda kendisine destek sağlar ve bilgi verir.

Birimin yapısı

MADDE 5 – (1) Birim bünyesinde, Koordinatör, Yürütme Kurulu ve gereğine göre oluşturulan İnceleme Komisyonları görev yapar.

(2) Yürütme Kurulu Asıl Üyeleri: Yürütme Kurulunda Rektör tarafından atanan beş asıl (daimi) üye görev yapar. Öğrenci İşlerinden sorumlu Rektör Yardımcısı veya Rektör Danışmanı Birim Kurulunun asıl üyesidir. Üyelerin en az üçü Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları, Psikoloji veya Psikolojik Rehberlik ve Danışmanlık alanlarında çalışan öğretim üyelerinden oluşur. Kurul üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi biten bir üye yeniden görevlendirilebilir. Kurulda sürekliliğin ve bilgi/deneyim aktarımının sağlanması için görev süresi biten üyelere en az biri,

bir dönem daha yeniden görevlendirilir. Bir takvim yılı içinde, izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer ve yerine aynı nitelikte yeni üye atanır.

(3) **Birim Koordinatörü:** Asıl üyelerden birisi Rektör tarafından üç yıl için Birim Koordinatörü olarak atanır. Süresi dolan Koordinatör tekrar atanabilir. Süresi dolmadan ayrılan Koordinatör yerine aynı şekil ve süre ile Koordinatör atanır. Koordinatörün görevleri aşağıdadır:

- a) Kurulun görevlerini yerine getirmesi ve düzenli işleyişi için gerekli koordinasyon ve liderliği sağlar.
- b) Birim Kurulunun gündemini hazırlar ve Kurul üyelerini toplantıya çağırır.
- c) Birim Kurulunun resmi belge, kayıt ve raporlarının hazırlanmasının sağlar.
- d) Kendisine ulaşan başvurularla ilgili başvuruları ve Kurulu bilgilendirir; gerekli hallerde Kurulu toplantıya çağırır.
- e) Başvuruların yıllık raporunu Kurul üyelerinin desteğiyle hazırlar, Rektörlüğe sunar.
- f) Sözlü veya yazılı yapılan tüm başvuruları kayıt altına alır. Hakkında değerlendirme yapılan, karar alınan ve görüş verilen konular ve sorunlarda gizlilik içinde çalışılması ve ilgili tüm bilgi ve belgelerin saklı tutulmasını gözetir.
- g) Yurt içinde ve yurt dışında Birimin faaliyet alanlarına giren konularda gerçekleştirilen toplantı, konferans, panel ve benzeri etkinliklerde Birimi temsil eder.

(4) **Yürütme Kurulu Geçici Üyeleri:** Cinsel taciz ve saldırı taraflarından birinin öğrenci olması durumunda Kurulca önerilen ve Rektör tarafından onaylanan iki öğrenci de geçici üye olarak Kurulun konu ile ilgili toplantılarına katılır. Taraflardan birinin idari personel olması durumunda ise, Sekreterlik tarafından önerilen ve Rektör tarafından onaylanan iki idari personel de geçici üye olarak Kurulun ilgili toplantılarına katılır.

(5) **İnceleme Komisyonu:** Kurula yapılan cinsel taciz veya saldırı şikayetini incelemek üzere, Kurul tarafından üç kişilik “İnceleme Komisyonu” oluşturulur.

(6) Yürütme Kurulunun asıl ve geçici üyelerinin ve İnceleme Komisyonu üyelerinin toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili konularda bilgili ve duyarlı olmalarına dikkat edilir. Üye seçiminde toplumsal cinsiyet dengesi gözetilir.

(7) Kurul, Koordinatörün daveti üzerine üyelerin salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Çalışma Usul ve Esasları

MADDE 6 – (1) Cinsel saldırı veya cinsel tacize maruz kaldığını düşünen Üniversite öğrenci ve mensupları Birim’e doğrudan bildirim veya şikâyetle bulunabilirler. Diğer taraftan, Üniversitenin ilgili mercileri de kendilerine gelen başvuruları aynı gün içerisinde Birim’e iletirler. İlgili merciler, başvuran kişiye Birim hakkında bilgi vermek ve Birim’e yönlendirmek zorundadır.

(2) Yasal zorunluluklar dışında, üçüncü kişilerin olayı bildirdiği durumlar da dahil olmak üzere, şikâyetçinin talebi olmadan destek süreci dışında hiçbir işlem başlatılmaz.

(3) Her başvuru için Birim Yürütme Kurulundaki asıl üyelerden biri tarafından kayıt açılır. Kayıt formunda başvuranın kimlik bilgileri yer almaz. Her başvuru için Birim tarafından bir kayıt

numarası verilir ve takip eden işlemler bu kayıt numarası kullanılarak gerçekleştirilir. Kayıt formu başvurunun tarihini, konusunu ve başvurunun taleplerini içerir. Kayıt formuna eklenecek diğer bilgiler ve belgeler başvuranın onayına tabidir.

(4) Şikâyet üzerine Yürütme Kurulu değerlendirmeye aldığı her olay için bir İnceleme Komisyonu kurar ve bu inceleme ve değerlendirme sürecini bu Komisyon yürütür ve şikâyetle ilgili değerlendirme raporunu Kurul ile paylaşır.

(5) İnceleme Komisyonu'nun hazırladığı raporu değerlendiren Kurul, konunun disiplin suçu oluşturduğu kanaatine varırsa, bu rapora dayalı değerlendirmesini ve ekindeki dosyayı, gereği için, gizli damgasıyla Rektörlüğe iletir. Ayrıca disiplin soruşturma komisyonuna katılacak bir kurul üyesi önerir.

(6) Disiplin soruşturmasını Rektör başlatır. Atanacak soruşturmacılar, soruşturma sürecinde Kurul ile görüş alışverişi yaparak Kurulun sunduğu değerlendirme raporunu ve "Orta Doğu Teknik Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlke ve Stratejiler Belgesi"nde yer alan hususları dikkate alır.

(7) Şikâyet sahibi ve şikâyet edilen kişi ya da kişiler, şikâyetin Kurulun gündemine alındığı konusunda en geç beş işgünü içinde e-posta hesaplarına gönderilecek ileti ve/veya telefon ile bilgilendirilir.

(8) Başvuruya konu olan olayın taraflarından herhangi biri ile Kurulun bir üyesinin akademik, idari veya özel bir ilişkisi olması durumunda, söz konusu üye ilgili toplantılara ve değerlendirme sürecine dâhil edilmez. İnceleme Komisyonu üyeleri de taraflarla ilişkisi olmayan kişilerden seçilir.

(9) Gerektiğinde ODTÜ Hukuk Müşavirliği, AYNA Klinik Psikoloji Destek Ünitesi, SRM Psikolojik Danışmanlık Rehberlik Biriminden ve diğer akademik ve idari birimlerden uzman desteği alınır.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Yönerge, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönerge, ODTÜ Rektörü tarafından yürütülür.